

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านโคกไร่ใหญ่

อ.สุโขทัย จ.นครราชสีมา

1. ความเป็นมา/พระราชดำริ

เมื่อวันที่ 4 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรที่วัดประชุมชลธารา บ้านควน หมู่ที่ 6 ตำบลสุโขทัย อำเภอสุโขทัย จังหวัด นครราชสีมา ซึ่งก่อนหน้านั้นคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายก อบต. และชาวบ้านได้ปรึกษากับ กองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ 1 นำโดยพลเรือเอกนคร พิบูลย์สวัสดิ์ ซึ่งมีความต้องการให้ชาวบ้านในพื้นที่มีงานทำ คณะกรรมการหมู่บ้านได้นำกองงานในพระองค์ฯ สืบสวนพื้นที่ และได้้นำเรื่องเสนอไปยังกองงานในพระองค์ฯ ชุดที่ 2 นำโดยพลโทวิระ สิ้นธุวงสานนท์ ทราบ จากนั้นพลเอกณพล บุญทับ รอง สมุหราชองครักษ์ นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขานุการสำนักพระราชวัง และคณะ เข้าไปสำรวจพื้นที่ อีกครั้ง จึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าไปดำเนินการเพื่อจัดทำฟาร์มต่อไป โดยให้เจ้าหน้าที่ นพล. 41 บ้านเจาะวา ไถบุกเบิกพื้นที่ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2548 และทำการรับสมัครเกษตรกรและผู้ว่างงานในพื้นที่เข้าปฏิบัติงาน เริ่มดำเนินการวันที่ 16 เมษายน 2548 โดยมีนักเกษตรในพระองค์ฯ จำนวน 3 คน คอยควบคุมดูแล โดยให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และหน่วยงานร่วมเป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษาในการดำเนินงาน

2. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุน การวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาด ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

3. วัตถุประสงค์

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

- เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีงานทำและมีรายได้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยจากสารพิษในชุมชนและจังหวัดนครราชสีมา
- เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพการเกษตร

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อผลิตพืชปลอดภัย เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถเลี้ยงตนเองได้และขยายผล ความสำเร็จไปสู่ไร่นาเกษตรกร และให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เรียนรู้การทำเกษตรด้านการเพาะเห็ด

4. พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ 3 ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

5. หน่วยงานรับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ กรมพัฒนาที่ดิน

5.2 หน่วยงานวิชาการ (กรมวิชาการเกษตร)

- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส

- สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา

6. งบประมาณ

6.1 งบประมาณโครงการวิชาการเกษตร

ในปีงบประมาณ 2553 ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 31,500 บาท

6.2 งบอื่นๆ (ระบุ)

ไม่มี

7. ผลการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรม ศึกษา/ทดสอบ

ไม่มี

7.2 กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.2.1 แปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต

ได้ดำเนินการกิจกรรมด้านพืช ปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล และเพาะเห็ด มีผลการดำเนินงาน

ดังนี้

(1) การผลิตพืช

ได้ดำเนินการปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล หลายชนิด มีผลผลิตสะสมถึงปัจจุบัน ดังนี้

ผักบุ้ง 2,899.5 กิโลกรัม , ถั่วฝักยาว 1,044 กิโลกรัม, ฟักทอง 1,104 กิโลกรัม, ผักโขม 375 กิโลกรัม, มะระจีน 478.5 กิโลกรัม, ฟักเขียว 1,711.5 กิโลกรัม, แดงร้าน 4,925.5 กิโลกรัม, มะเขือยาว

1,309.5 กิโลกรัม, ผักกาดคาวตุง 1,308 กิโลกรัม, กระจับเขียว 1,452 กิโลกรัม, พริกไทย 50 กิโลกรัม, ถั่วพู 145.5 กิโลกรัม, แตงกวา 1,208.5 กิโลกรัม, ชะอม 60.5 กิโลกรัม, มะเขือเปราะ 2,731 กิโลกรัม, บวบ 1,424.5 กิโลกรัม, มะระขี้นก 158.5 กิโลกรัม, ข้าวโพดฝักอ่อน 357 กิโลกรัม, หัวไชเท้า 522 กิโลกรัม, ข้าวโพดหวาน 681 กิโลกรัม, ถั่วแขก 11 กิโลกรัม, ตะไคร้ 45 มัด, ดอกดาหลา 150 ดอก, มะละกอ 214 กิโลกรัม, น้อยหน่า 82 กิโลกรัม, ฝรั่ง 35.5 กิโลกรัม, มะเฟือง 20.5 กิโลกรัม, ขนุน 12.8 กิโลกรัม, แดงโม 1,232 กิโลกรัม และกล้วยไข่ 945 ลูก

(2) การเพาะเห็ด

มีโรงบ่ม จำนวน 1 โรง และโรงเปิดดอก จำนวน 10 โรง ได้ซื้อก้อนเชื้อเห็ดและได้นำก้อนเชื้อเห็ดเข้าโรงเปิดดอกแล้ว จำนวน 3,000 ก้อน สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เดือนละประมาณ 66 กิโลกรัม และมีผลผลิตดอกเห็ดสะสมถึงปัจจุบัน ได้ทั้งหมด 431.2 กิโลกรัม

7.2.2 การฝึกอบรม

ได้ดำเนินงานโครงการฯ โดยการเข้าร่วมดำเนินการวางแผนการผลิต ติดตาม แนะนำให้ ความรู้ สนับสนุนปัจจัยการผลิต และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล การเพาะเห็ด และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร แก่เกษตรกรผู้ปฏิบัติงานในโครงการฯ ตามเป้าหมาย จำนวน 10 ราย เป็นระยะอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

7.2.3 การผลิตสื่อ/โสตทัศนูปกรณ์

ไม่มี

7.2.4 การจัดนิทรรศการ

ไม่มี

7.3 กิจกรรมผลิตและการขยายพันธุ์พืช

ไม่มี

7.4 กิจกรรมประสานงาน ติดตามและประเมินผล

ไม่มี

8. ปัญหา/อุปสรรค

1. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ปฏิบัติงานจากเหตุการณ์ก่อความไม่สงบ
2. ยานพาหนะที่จะใช้ในการปฏิบัติงานมีไม่เพียงพอ
3. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น โรคพืช ภูมิวิทยา และปฐพีวิทยา

ภาพที่ 1 กิจกรรมภายในฟาร์มตัวอย่างบ้านโคกไร่ใหญ่